

Audycje radiowe dla kształcenia ekologicznego społeczeństwa.

Anna Przybyszewska
Radio Eska Płock

W dzisiejszym świecie jak wiemy media znacząco wpływają na zachowania ludzi. Kształtują gusta, kreują wizerunki warto, więc wykorzystać taki stan rzeczy do kształtowania również świadomości ekologicznej społeczeństwa.

Jak w publikacji pt „Budowanie Partnerstwa Lokalnego” wydanej przez Fundusz Lokalny Ziemi Płockiej „ Młodzi Razem” napisali Małgorzata Baranowska i Artur Ptak „Każde medium ma swój odrębny charakter, cykl życia, profil i język”. Poznanie więc potrzeb i formatu pracy poszczególnych mediów jest istotne dla właściwego przekazywania informacji.

Oto jaką drogę pokonuje informacja radiowa i jak istotne jest by trafiała ona do słuchaczy w odpowiednim czasie i odpowiedniej formie. Tak naprawdę wszystko zaczyna się od dobrej współpracy między organizacjami ekologicznymi, specjalistami w tej dziedzinie a dziennikarzami. Ważnym aspektem skutecznego informowania słuchaczy jest więc właściwa współpraca i wiedza organizacji ekologicznych na temat funkcjonowania i potrzeb radia. Rozgłośnie radiowe są takim medium, które informacji potrzebuje szybko.

Dziennikarze radiowi przygotowujący informacje tzw. serwisowe ograniczeni są zazwyczaj czasowo i tak np. na napisanie artykułu do gazety poświęcić można nawet kilka godzin a w przypadku tygodnika czy miesięcznika nawet dłużej, tak informacja serwisowa radiowa musi często zostać przygotowana w kilkanaście a czasem nawet kilka minut. Trzeba wówczas szybko przyswoić temat, zebrać lub uzupełnić potrzebne informacje (poprzeć je wypowiedzą specjalisty w danej dziedzinie), przygotować tekst oraz dźwięk do emisji. (Informacja powinna ukazać się tego samego dnia).

Dobre relacje pomiędzy redakcjami a organizacjami ekologicznymi i zrozumienie systemu, w jaki powstają informacje to połowa sukcesu

Jak to zrobić by informacja skutecznie trafiała do słuchaczy? Radio jest medium, dzięki któremu informacja może dotrzeć do szerokiej liczby osób, jest medium, które towarzyszy ludziom o różnych porach dnia w różnych sytuacjach. Jest, więc tym samym bardzo dobrym przekątnikiem wiedzy. Wiedzy która podawana może być na kilka sposobów: w poważnych rzeczowych rozmowach, skierowanych do osób o wyższym stopniu wykształcenia, bardziej wymagających, w materiałach przygotowanych dla młodzieży z elementem zabawy, w krótkich formach tzw serwisowych jak również audycjach skierowanych typowo do dzieci.

Najpierw zaczynamy od przeprowadzenia wywiadu czy rozmowy. Jest to dłuższa forma wypowiedzi, zazwyczaj kilkunastominutowa, podczas której zaproszony rozmówca bądź rozmówcy opowiadają, załóżmy o ogólnie miejskiej imprezie, oczywiście mamy tu na myśli imprezę o charakterze ekologicznym. Rozmówcami

mogą być zarówno organizatorzy przedsięwzięcia bądź specjaliści, ekolodzy zaangażowani w prace nad imprezą. Tu istotne jest by rozmówca, po pierwsze posiadał odpowiednią wiedzę w danej dziedzinie, po drugie- mówił językiem zrozumiałym, prostym a nie naukowym.

Przybliżyliśmy wówczas słuchaczom temat po raz pierwszy. Najczęściej z kilku lub nawet kilkunastodniowym wyprzedzeniem. Tego typu materiał jest emitowany w całości, w czasie rzeczywistym bądź jak dzieje się to w przypadku rozgłośni, w której ja pracuję, dnia następnego. Wszystko zależy, bowiem od formatu stacji. Następnie na bazie posiadanego już materiału przygotowywane są informacje serwisowe, czyli krótkie formy czytane, wzbogacone dźwiękiem tj fragmentem wypowiedzi zaproszonego wcześniej gościa. Emitowane są w paśmie wiadomości o różnych porach dnia i mogą się pojawiać nawet przez kilka dni. Z tym, że informacja ta jest modyfikowana. Po kilku dniach bowiem w pierwotnej formie nie będzie już atrakcyjna dla słuchacza i powinna zostać zmieniona. Tz. mówimy nadal o tej samej imprezie, natomiast pod innym kątem z wykorzystaniem innego fragmentu dźwięku (czyli wypowiedzi naszego gościa). I tym sposobem zapowiedź imprezy utrwała się w pamięci naszych słuchaczy. To jednak jeszcze nie koniec drogi naszej informacji, bowiem istnieje coś takiego jak reportaż, relacja. Czyli forma, którą tworzy się na miejscu zdarzenia podczas jego trwania. Dziennikarz-reporter rusza wtedy w miasto z mikrofonem i dyktafonem by zebrać potrzebny materiał. I tu także może to wyglądać dwójako w zależności od formatu stacji. Można przygotować, bowiem tzw. relację na żywo lub nagrać materiał i wyemitować go już po zakończeniu imprezy. Słuchacze, którym nie udało się, z różnych przyczyn dotrzeć na miejsce zdarzenia, mają szansę wysłuchać w radiu relacji o przebiegu spotkania. Na podsumowanie całości imprezy oprócz wcześniej przedstawionego reportażu można jeszcze raz spotkać się w studiu np. z organizatorami by opowiedzieli o swoich wrażeniach i o tym czy udało im się osiągnąć zakładane cele.

Widzimy, więc jakie możliwości przekazu ma radio. Jak wiele czasu można poświęcić jednemu zdarzeniu, pod warunkiem, że informacja dotrze do redakcji w odpowiednim czasie.

A nawet jeśli trafi ona na tzw „ostatnią chwilę” to i tak jest szansa, że zostanie wyemitowana. Oczywiście nie będzie wówczas tak mocno rozpropagowana.

Można by tu jeszcze mówić np. o cyklicznych audycjach, felietonach czy konkursach oraz o tym jak przyciągnąć słuchacza, jak sprawić by nie wyłączył radia lub nie przełączył na inną stację?

Ja natomiast chciałam trochę przybliżyć Państwu drogę, jaką pokonuje informacja i jednocześnie pokazać, że w radiu tę samą treść można przekazać na wiele sposobów.

Jeśli mamy nie tylko informować, ale także edukować i mobilizować społeczność do działań, musimy wiedzieć, że każda informacja jest cenna. Czy będzie to: konkurs ekologiczny, warsztaty ekologiczne, naukowe sesje, happeningi, marsze, konkursy plastyczne czy szkolne debaty, każda z tych informacji posłuży do przekazania wiedzy. Każda jest cenna i tak np. informacja o otwarciu ścieżki

edukacyjno- przyrodniczej (która służyć będzie głównie jako miejsce do przeprowadzenia lekcji przyrody) to również pomysł na zachęcenie rodziców by podczas wolnego weekendu spędzić czas z dziećmi na łonie natury.

Jeśli informacje z dziedziny ekologii będą pojawiały się „na antenie” regularnie będą przygotowywane w przystępny sposób, i będą miały odniesienie do danego miejsca, wtedy z pewnością będzie łatwiej edukować społeczność. Ludzie chcą bowiem słuchać o tym co dzieje się w mieście w którym mieszkają oraz najbliższej okolicy. Dlatego dziennikarze pracujący w płockim oddziale Radia Eska, zajmują się właśnie przygotowywaniem informacji z miasta i regionu. Dotyczy to również informacji o tematyce ekologicznej. Przykładem może tu być nasza współpraca z RCEE, LOP czy PTTK.